

KLAGANDE

Jaktkritikerna, 802441-4370

MOTPART

Länsstyrelsen i Jämtlands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jämtlands läns beslut den 21 maj 2021, dnr 218-4444-2021

SAKEN

Skydds jakt efter björn; fråga om avskrivning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avskriver målet från fortsatt handläggning.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen i Jämtlands län beslutade att bevilja skyddsjakt efter tre björnar inom Tåssåsens sameby, t.o.m. den 31 maj 2021. Detaljer, villkor och skäl för beslutet framgår av bilaga 1.

Jaktkritikerna yrkar att beslutet ska upphävas. Jaktkritikerna yrkar även att beslutet ska inhiberas.

Länsstyrelsen har inte funnit skäl att ändra sitt beslut och framför att samtliga björnar som beslutet omfattar har blivit avlivade.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten konstaterar att de björnar som berörs av det överklagade beslutet är avlivade och skyddsjakten avslutad. Frågan i målet har därmed förfallit. Förvaltningsrätten bedömer inte att det framkommit sådana omständigheter som innebär att det finns ett befogat intresse att ändå pröva målet i sak. Målet ska därför avskrivas från fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

rådman

 har föredragit målet.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten

Beslut

Datum
2021-05-21

Tåssåsens sameby

Diarienummer
218-4444-2021

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ
H3:3

INKOM: 2021-05-28
MÅLNR: 993-21
AKTBIL: 3

Beslut om skydds jakt efter björn inom Tåssåsens sameby

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att bevilja skydds jakt efter tre (3) björnar inom Tåssåsens sameby och att beslutet omfattas av de villkor som följer.

Beslutet gäller utan hinder av att det överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Villkor

NÄR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skydds jakten får bedrivas under tiden från och med den 21 maj 2021 till och med den 31 maj 2021. Skydds jakten får genomföras under hela dygnet.

Länsstyrelsen ska inför varje jakttillfälle kontaktas på telefon 010-225 30 40.

Länsstyrelsen avlyser skydds jakten om tillåtet antal björnar fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen äger rätt att omedelbart avlysa jakten om förutsättningarna för skydds jakt förändras eller om jaktförhållandena förändras på ett sådant sätt att jakten inte kan genomföras i enlighet med gällande bestämmelser samt villkoren i detta beslut.

Länsstyrelsen äger också rätt att avlysa jakten om villkoren i detta beslut inte följs.

VAR FÅR SKYDDSJAKTEN BEDRIVAS?

Skydds jakten får endast bedrivas inom det jaktområde som förevisas enligt bilaga 2.

Länsstyrelsens personal som finns på plats får besluta att jakt som påbörjats i det angivna området får fullföljas även utanför områdena. Skydds jakt får ske på annans mark.

VILKA DJUR FÅR FÄLLAS?

Totalt får tre (3) björnar fällas.

Skydds jakten ska riktas mot den hona med ungar som observerats i området. Ungar bör fällas före hona.

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

VILKA FÅR GENOMFÖRA SKYDDSJAKTEN?

Länsstyrelsen utser efter samråd med samebyn jaktledare. Jaktledaren får utse ett begränsat antal personer som får delta i skyddsjakten. Länsstyrelsens kontaktperson nås via Länsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40.

I det fall Länsstyrelsen deltar agerar Länsstyrelsen som jaktledare.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att:

- informera Polismyndigheten när skyddsjakten påbörjas samt vid skyddsjaktens slut samt om djuren fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut
- vid behov kunna uppvisa dokumentation på vilka personer som deltagit vid respektive jakttillfälle
- försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra vilt kan finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen
- sådana kommunikationsmedel används under skyddsjakten så att villkoren i detta beslut kan uppfyllas
- samtliga jakttagare känner till beslutet och dess villkor i sin helhet
- om möjligt informera berörd markägare och jakträttsinnehavare att skyddsjakt kan komma att bedrivas på dennes mark under den jakttid som detta beslut omfattar

JAKTMEDEL OCH JAKTMETODER

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) anges vilka vapen och kulpatroner som får användas vid jakt efter björn.

De utsedda jakttagarna får, utan närvaro av Länsstyrelsens fältpersonal, söka efter samt ringa djuren med motorfordon. Om behov av ompostering finns får utsedd jaktledare och utsedda jakttagare frakta vapen på skoter i terräng.

Förföljande och avlivning från snöskoter och helikopter får endast utföras av personal särskilt utsedd av Länsstyrelsen. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av helikopter under förutsättning att såväl pilot som skytt har erfarenhet av sådan verksamhet.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund. Under ett och samma dygn får maximalt två (2) hundar släppas efter en och samma björn.

Skyddsjakten ska genomföras på ett sådant sätt att risken att skjuta bort en hona från sina ungar minimeras.

ANMÄLAN OM FÄLLD ELLER PÅSKJUTEN BJÖRN

Jaktledaren ska omedelbart och senast inom en timme från det att en björn fällts eller påskjutits anmäla detta till Länsstyrelsens rovdjurstelefon 010-225 30 40. Jaktledaren ska avlysa jakten om tillåtet antal björnar fällts eller påskjutits med stöd av detta beslut.

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

HANTERING AV FÄLLD BJÖRN

Fällda djur tillfaller staten och omhändertas i sin helhet av Länsstyrelsen.

Bakgrund

ANSÖKAN

Den 21 maj 2021 ansökte Tåssåsens sameby om skydds jakt efter en björnhona med två ungar som befinner sig i samebyns kalvningsområde norr om Kroktjärnvallen, vid Anarisfjällen. Sökande har i området cirka 3000 renar som främst består av högdräktiga vajor och kalvar.

Sökande är orolig för konsekvenserna om dessa tre björnar får fortsätta att jaga bland de högdräktiga och störningskänsliga vajorna och befärrar att tre björnar snabbt kan orsaka allvarlig skada.

FÖREKOMST AV BJÖRN I OMRÅDET

Samebyn har den 21 maj 2021 observerat tre björnar vid Kroktjärnvallen, vid Anarisfjällen.

SKADEBILD

Björnarna befinner sig i nära anslutning till cirka 3000 renar. Renhjorden består till största delen av högdräktiga vajor och kalvar. Om björnarna tillåts vara kvar i området består skadebilden i direkt dödade renar, men också i att vajorna stressas under den tid de är som mest störningskänsliga och därmed riskerar att kasta sina kalvar.

SKÄL

Naturvårdsverket fattade den 21 april 2020 med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslut (NV-00303-20) om att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter björn, varg, lo och järv till vissa länsstyrelser.

Beslutet fattas med stöd av 9, 18, 21, 22, 23 a tredje punkten, 23 b och 24 d §§ jaktförordningen. I beslutet har även reglerna i artikel 12 och undantagsreglerna beträffande jakt i artikel 16 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) beaktats.

I enlighet med 59 § jaktförordningen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Länsstyrelsen bedömning

Länsstyrelsen gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen bedömer skadornas omfattning, förväntad skadebild, om skadeförebyggande åtgärder gjorts och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skydds jakt. Länsstyrelsen bedömer om skydds jakt kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten. Länsstyrelsen beaktar också björnstammens utveckling i landet som helhet. Vidare bedömer Länsstyrelsen om det går att identifiera speciellt skadegörande individer eller särskilt skadeutsatta områden.

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

ALLVARLIG SKADA

Björnar i kalvningsland kan orsaka allvarlig skada under kort tid. Den allvarliga skadan består bland annat i att björnarna äter både kalvar och vuxna renar, stressar de högdräktiga och kalvande vajorna som till följd kan kasta sina ofödda kalvar eller lämna sina nyfödda kalvar. I det fall vajorna dödas riskeras förlust av såväl avelsdjur som kommande generation och möjlighet till framtida slaktuttag för samebyn och den enskilda renägaren försvinner.

I det här fallet befinner sig björnarna i samebyns kalvningsland och i nära anslutning till ett stort antal renar. Länsstyrelsen bedömer att situationen snabbt kan bli allvarlig om björnarna tillåts vara kvar i området. Björnarna har ingen annan föda i området som förekommer i sådan mängd som renar. Renarna är mycket störningskänsliga under kalvningsperioden. Dessutom befinner sig den kalvande renhjorden i skogslandskapen strax nedanför fjället. Om renarna skingras i detta skede kan det bli mycket svårt att hålla dom samlade under kalvningsperioden.

Forskning i två skogssamebyar i Norrbotten har visat att björnens predation på kalv kan vara mycket hög och föranleda stor skada för skogssamebyar, samma studie visar också att björnens predation på renkalv är som absolut störst under maj för att sedan avta när våren fortskrider. Någon liknande forskning har dock inte gjorts för fjällsamebyar men Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten att björnarna orsakar allvarlig skada i kalvningsland är stor och att den kan avhjälpas genom skydds jakt.

GYNNSAM BEVARANDESTATUS

Björnstammen bedöms nationellt sett ha uppnått gynnsam bevarandestatus. Med bakgrund av björnpopulationens status gör Länsstyrelsen bedömningen att skydds jakt på tre björnar inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för björnen som art på nationell nivå.

I den senaste spillningsinventeringen uppskattades Jämtlands län ha omkring 900 björnar och länet har en beslutad miniminivå motsvarande 370 björnar¹.

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av tre björnar i det aktuella området inte har en avgörande betydelse för det lokala beståndet då länet utifrån inventeringsresultat har god marginal till fastställd miniminivå.

ANDRA LÄMPLIGA LÖSNINGAR

Andra alternativa lösningar som diskuterats är:

1. *Låta renarna kalva någon annanstans*

Vajorna kalvar i regel på samma ställe vid ungefär samma tid, år efter år. Dessa områden är särskilt lämpade för kalvning vad gäller tillgång på bete och skydd mot väder. Även om renarna skulle gå att flytta förekommer det rovdjur i så gott som hela fjällområdet, varför detta inte skulle vara en alternativ lösning utan

¹ Fastställande av miniminivåer för björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län, Naturvårdsverket, NV-01525-18

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

bara flytta problemet från ett område till ett annat. Dessutom är vajorna under denna tid väldigt känsliga för störningar. Att genomföra en flytt under pågående kalvning medför stora risker för att vajorna kastar sina kalvar.

2. *Utökade insatser för att övervaka renhjorden i kalvningslanden*

Bevakning är under kalvningsperioden endast möjlig på långa avstånd från renhjorden då mänsklig närvaro annars orsakar störning för de stresskänsliga vajorna. Samebyn använder dessutom alla tillgängliga resurser för att övervaka och flytta sina renhjordar.

3. *Mota eller skrämma björnarna*

För att vara säker på att björnarna inte återvänder till området behöver de drivas bort en bra bit från kalvningsland. Att mota björnar i ett flertal mil bedöms inte som etiskt försvarbart i och med den stress och risk för överhettning som björnarna riskerar utsättas för. Dessutom kan skärmselförsöken orsaka stora störningar för vajorna som just nu befinner sig i en känslig period. Dessutom befinner sig björnarna i renhjorden vilket medför en risk för att även renhjorden skräms och skingras.

4. *Avvakta för att se om björnarna självmant lämnar platsen*

Länsstyrelsen bedömer det som osannolikt att björnarna ska ge sig av från platsen då renhjorden utgör en bra källa till föda då det så här års finns få andra födoalternativ som är jämförbara med mängden renkalv i området.

5. *Låta renarna kalva i hägn*

Det kan inte anses som en lämplig lösning att hägna in kalvningslanden, det rör sig om stora områden och förutsättningarna för att uppföra ett hägn på denna plats under denna tid är mycket dåliga. Metoden kan heller inte anses som lämplig över längre tid då den innebär orimliga insatser vad gäller underhåll av hägn, foder mängd och sjukdomsrisk för renarna.

Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det saknas annan lämplig lösning.

BESLUTETS VERKSTÄLLIGHET

Då björnarna befinner sig i samebyns kalvningsland och det finns en uppenbar risk för skada som snabbt kan bli allvarlig bedömer Länsstyrelsen att ett skyndsamt verkställighetsförfarande är nödvändigt.

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

Information

Jakt som inte följer angivna villkor sker utan stöd av detta beslut och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Undantaget gällande användande av motorfordon ger inte rätt att från skoter skjuta, förfölja eller genskjuta björnen. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att björnen undkommer eller för att avleda deras uppmärksamhet från den som jagar.

Länstyrelsen erinrar om 22 § jaktförordningen där det framkommer att ett skjutvapen som förvaras i ett motordrivet fortskaffningsmedel inte får ha ammunition i vapnets patronläge eller magasin.

Länstyrelsen erinrar om att skyddsjakten enligt 27 § jaktlagen ska bedrivas på ett sådant sätt att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

Delaktiga i beslutet

Detta beslut har fattats av viltchef [REDACTED] med naturvårdshandläggare [REDACTED] [REDACTED] som föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

- Bilaga 1** Hur beslutet kan överklagas
- Bilaga 2** Karta över jaktområde

Kopia till

Naturvårdsverket
Polisen
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Skandinaviska björnprojektet
Viltförvaltningsdelegationen i Jämtlands län

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2021-05-21

Diarienummer
218-4444-2021

Bilaga 1, hur beslutet kan överklagas

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Jämtlands län, 831 86 Östersund. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till jamtland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

TIDEN FÖR ÖVERKLAGANDE

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte. Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer, adress till bostaden, telefonnummer där du kan nås, eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

OMBUD

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

YTTERLIGARE UPPLYSNINGAR

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010 - 225 30 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

Bilaga 2, karta över jaktområde

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.